

Бойко Оксана Анатоліївна

заступник начальника навчального відділу організації підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників у сфері цивільного захисту Інституту державного управління у сфері цивільного захисту, аспірант Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління

при Президентіві України

ORCID: 0000-0002-1404-996X

e-mail: oxiukr@gmail.com

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ:
ГРАНІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

Проаналізовано стан міжнародного співробітництва України у сфері цивільного захисту. Основний акцент зроблено на співробітництві в рамках Європейського Союзу, Організації Північноатлантичного договору. Обґрунтовано та запропоновано шляхи подальшого поглиблення співробітництва в межах Механізму цивільного захисту Європейського Союзу, двостороннього співробітництва з країнами-членами Європейського Союзу.

Ключові слова: державне управління; державна політика; цивільний захист; міжнародне співробітництво у сфері цивільного захисту; Європейський Союз; Організація Північноатлантичного договору; Механізм цивільного захисту.

Постановка проблеми. Забезпечення надійного захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій є важливим напрямом діяльності кожної держави. Надзвичайні ситуації не мають кордонів. Саме тому в Україні та світі таке важливе місце відводиться питанням міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту, запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків.

Мета статті – проаналізувати стан співробітництва України у сфері цивільного захисту як з міжнародними організаціями, так і на двосторонньому рівні в контексті європейської інтеграції та поглиблення особливого партнерства з Організацією Північноатлантичного договору (далі – НАТО), розглянути шляхи подальшого поглиблення цього співробітництва.

Зазначимо, що в Главі 31 “Міжнародне співробітництво у сфері цивільного захисту” Кодексу цивільного захисту України визначено основні напрями міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту, зокрема порядок надання допомоги іноземним державам у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, отримання Україною міжнародної допомоги для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, повноваження Державної служби України з

надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС) на представництво в міжнародних організаціях із питань цивільного захисту [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту в наукових працях та статтях досліджували: С. Андрєєв, В. Андронов, О. Безуглов, М. Болотських, П. Волянський, Н. Григоренко, С. Домбровська, О. Євсюков, Л. Жукова, О. Іжак, Н. Клименко, М. Козяр, Я. Радиш, А. Рогуля, В. Садковий, А. Терент'єва, В. Тищенко, О. Труш, В. Федоренко, Г. Федулов, А. Шевцов та інші.

Дослідження питань міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту помітно активізувалися після підписання у 2014 р. політичної та економічної частин Угоди про асоціацію з ЄС.

Зокрема, питання використання досвіду функціонування систем цивільного захисту в країнах Європейського Союзу та двостороннього співробітництва з Україною досліджувались у наукових працях та статтях В. Андронova, М. Болотських, П. Волянського, С. Домбровської, О. Євсюкова, М. Козяра, А. Рогулі, В. Садкового, А. Терент'євої та інших.

Окремі аспекти формування та реалізації державної політики, організації державного управління у сфері цивільного захисту в країнах Європейського Союзу досліджували О. Труш та О. Козубенко [2 – 4].

Вітчизняні вчені у сфері цивільного захисту виділяють у своїх дослідженнях такі важливі питання, як: налагодження тісної співпраці України в рамках європейської та євроатлантичної інтеграції, використання кращого досвіду під час подальшого розвитку єдиної державної системи цивільного захисту, реформування ДСНС, удосконалення національного законодавства тощо.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Необхідно констатувати, що серед пріоритетів ДСНС у сфері міжнародного співробітництва є: створення договірно-правової бази з питань спільного попередження і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на двосторонній та багатосторонній основах; налагодження механізмів взаємодії зі структурами інших держав і міжнародних організацій, що відповідають за попередження та ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій, відпрацювання спільних планів і механізмів реалізації домовленості про дії у випадку природних та техногенних катастроф; налагодження обміну інформацією і досвідом із відповідних проблем; вирішення інших завдань, спрямованих на реалізацію зовнішньополітичного курсу у сфері компетенції ДСНС [5].

Саме практичні аспекти міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту є на сьогодні менш вивченими.

Необхідно також врахувати такі практичні напрямки міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту: спільна взаємодія у сфері попередження та ліквідації надзвичайних ситуацій; участь у міжнародних пошуково-рятувальних операціях; проведення міжнародних навчань та

тренувань із ліквідації різних катастроф з метою взаємодіючого обміну досвідом із зарубіжними партнерами і координації оперативних та великомасштабних дій рятувальних і протипожежних підрозділів із різних країн; доставка гуманітарної допомоги зарубіжним країнам.

Виклад основного матеріалу. Одним із пріоритетних напрямків міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту є взаємодія з міжнародними організаціями щодо зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій і підвищення ефективності реагування на них. Ця співпраця започаткована з перших років незалежності України і залишається однією з найважливіших до цього часу, обґрунтована як в основних завданнях державної політики, так і в системі державного управління у сфері цивільного захисту.

Співробітництво між Україною та Європейським Союзом у галузі цивільного захисту вперше отримало свої правові рамки 8 грудня 2008 р., коли в м. Брюсселі було підписано Адміністративну домовленість між МНС України та Генеральним Директоратом “Навколишнє середовище” Європейської Комісії щодо співпраці між Центром моніторингу та інформації Механізму цивільного захисту Співтовариства та Оперативно-черговою службою МНС України.

Доцільно погодитися із дослідниками питань міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту, що співпраця помітно розширилась після підписання у 2014 р. політичної та економічної частин Угоди про асоціацію з ЄС. Зокрема, главою 6 “Навколишнє природне середовище” розділу 5 “Економічне і галузеве співробітництво” Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом передбачено співробітництво у сфері цивільного захисту.

На виконання плану заходів із імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами – з іншого, на 2014 – 2017 рр. ДСНС проведено відповідну роботу щодо імплементації законодавства України до Директиви 2012/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 04.07.2012 р. про контроль значних аварій, пов’язаних із небезпечними речовинами, що вносить зміни та скасовує Директиву Ради 96/82 ЄС, та до Директиви 2007/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23.10.2007 р. про оцінку та управління ризиками затоплення [6, 7].

Одним із пріоритетів євроінтеграції є приєднання України до Механізму цивільного захисту Європейського Союзу (далі – Механізм) – найбільшої в світі системи надання міжнародної координованої оперативної допомоги при надзвичайних ситуаціях, яка включає різноманітні ресурси і форми допомоги від країн ЄС, що співпрацюють у сфері цивільного захисту з метою покращення захисту населення, його майна, навколишнього середовища, культурної спадщини у разі масштабних природних та техногенних катастроф, що можуть виникнути як всередині, так і за межами ЄС.

Ефективність роботи Механізму неодноразово підтверджувалася під час ліквідації наслідків масштабних надзвичайних ситуацій та стихійних лих, зокрема

і в Україні. А саме під час ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів у Керченській протоці (2007 р.); подолання наслідків катастрофічних повеней у західних регіонах України (2008 р.); подолання наслідків пандемічної ситуації з захворювання на грип в Україні (2009 р.); оцінки небезпечної екологічної ситуації у м. Калуші Івано-Франківської області (2010 р.); надання допомоги громадянам України, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції та тимчасово окупованої території (2014 – 2015 рр.).

Досвід співпраці з Механізмом свідчить, що повноцінна участь України у ньому потенційно сприятиме удосконаленню державного управління у сфері цивільного захисту, зміцненню спроможності України у попередженні та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру на національному і міжнародному рівнях із залученням національних сил країн-членів ЄС за підтримки Координаційного центру реагування на надзвичайні ситуації Механізму, а також сприятиме координованому наданню гуманітарної допомоги постраждалому населенню.

У контексті поглиблення співпраці з ЄС у галузі цивільного захисту Україна прагне максимально інтегруватися до Механізму, зокрема брати повноцінну участь у Єдиній інформаційній системі екстреної комунікації Механізму цивільного захисту (CECIS), наразі узгоджується встановленим порядком проект нової редакції Адміністративної домовленості між ДСНС України та Генеральним Директоратом “Навколишнє середовище” Європейської Комісії щодо співпраці між Координаційним центром реагування на надзвичайні ситуації Механізму цивільного захисту Співтовариства та Оперативно-черговою службою ДСНС України.

Реалізації цього завдання сприяє розпочата за ініціативи Європейської Комісії у 2011 р. Програма Європейського Союзу з попередження, готовності та реагування на катастрофи природного та техногенного характеру для країн Східного партнерства (PPRD East), головним бенефіціаром якої в Україні є ДСНС.

Програма PPRD East, друга фаза якої триватиме до травня 2019 р., впроваджена для поглиблення знань про потенційні ризики та про доступні ресурси для реагування на надзвичайні ситуації, наближення до законодавства ЄС та найкращого досвіду в управлінні ризиками катастроф, наприклад Директиви ЄС щодо повеней та засадничих документів ЄС у сфері цивільного захисту; розбудови спроможності цивільного захисту країн-партнерів стосовно запобігання катастроф, підготовки до них та реагування на них; розробки та практичного використання Електронного атласу регіональних ризиків; підвищення обізнаності про катастрофи; зміцнення зв'язків із Механізмом ЄС у сфері цивільного захисту та державами-учасниками. Завдяки реалізації цієї програми розроблена загальна методика оцінки ризиків на базі рекомендацій Європейського Союзу, проводяться міжнародні семінари для обміну досвідом та експертами у сфері державного управління у сфері цивільного захисту,

навчання викладачів у сфері цивільного захисту, спільні командно-штабні та польові навчання.

Практичне застосування деяких принципів функціонування Механізму здійснено під час проведення ДСНС та Євроатлантичним координаційним центром реагування на катастрофи у вересні 2015 р. на території Львівської області спільних міжнародних польових навчань із ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру “УКРАЇНА-2015”.

ДСНС здійснює двостороннє співробітництво у сфері цивільного захисту відповідно до положень 21 міждержавної угоди, активно розвиває транскордонне співробітництво з відповідними установами та територіальними органами країн-членів ЄС, які межують з Україною. Реалізуються міждержавні угоди з Республікою Польща (14 листопада 2018 р. в м. Луцьк відбулося VI засідання українсько-польської Комісії з питань рятування та захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій, під час якого підписано низку документів), Словацькою Республікою та Угорщиною. Триває опрацювання проекту міждержавної угоди з Румунією.

Важливим на всіх етапах розвитку міжнародного співробітництва, як на двосторонньому, так і багатосторонньому рівнях, є внесення відповідних коректив під час формування та реалізації державної політики у сфері цивільного захисту та організації державного управління на цьому напрямку, з урахуванням кращого світового та європейського досвіду.

Доцільно відзначити, що у площині європейської інтеграції 15 січня 1997 р. Україна приєдналася також до Частково відкритої угоди Ради Європи з питань запобігання, захисту та надання допомоги у разі великих природних та техногенних катастроф. Починаючи з 2008 р. здійснюється співробітництво з Організацією з безпеки і співробітництва в Європі в рамках реалізації проектної діяльності Координатора проектів ОБСЄ в Україні. Серед найбільших із них є: “Надання Уряду України допомоги в реабілітації територій, забруднених вибухонебезпечними предметами часів минулих війн, в районі міст Керч, Севастополь і Біла Церква”, “Підвищення обізнаності про ризик і загрози, пов’язані з вибухонебезпечними залишками війн”, “Підвищення спроможності Уряду України щодо виконання робіт з підводного очищення від вибухонебезпечних залишків війн акваторій Чорного та Азовського морів”, “Допомога Уряду України у реабілітації місцевостей, забруднених вибухонебезпечними залишками війн та унаслідок надзвичайних ситуацій у місцях зберігання боєприпасів”, “Розбудова національної спроможності з гуманітарного розмінування в Україні” та “Підвищення спроможності України реагувати на загрози хімічної безпеки” [8].

Створенню та вдосконаленню міжнародних механізмів із запобігання та реагування на надзвичайні ситуації сприяє також Європейська асоціація навчальних закладів, які працюють у галузі безпеки (EFSCA), до якої Україна

належить із 2009 р. За цей час вдалося реалізувати багато масштабних міжнародних навчальних та наукових проєктів, які допомогли українським рятувальникам здобути не лише безцінний досвід, а й необхідне сучасне пожежно-рятувальне обладнання. Розвивається тісна співпраця між європейськими та українськими навчальними закладами, зокрема Львівським державним університетом безпеки життєдіяльності, в напрямках розробки уніфікованих освітніх програм підготовки фахівців для пожежно-рятувальних служб, безпосередньо підготовки фахівців, а також інноваційної діяльності, досліджень та розвитку в галузі цивільного захисту і пожежної безпеки.

Важливим напрямом міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту є співпраця України в рамках Організації Об'єднаних Націй (Україна є співзасновником цієї організації, утвореної 24 жовтня 1945 р.). Реалізується підписаний 30 жовтня 2009 р. Меморандум про взаєморозуміння між МНС України та Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй щодо співробітництва у галузі зменшення ризиків природних катастроф та швидкого відновлення.

Пріоритетною складовою співробітництва з ООН є спільна діяльність із Міжнародною дорадчою консультативною групою ООН з проведення пошуково-рятувальних робіт в умовах міста (ІНСАРАГ), основною метою якої є сприяння в питаннях координації дій між різноманітними пошуково-рятувальними командами, які реагують на міжнародному рівні на НС, пов'язані з обваленням будівель і споруд, здебільшого внаслідок землетрусів. У липні 2014 р. пошуково-рятувальна команда важкого класу державного підприємства “Мобільний рятувальний центр ДСНС України” успішно пройшла міжнародну атестацію в системі ІНСАРАГ, що дало змогу значно розширити співпрацю з ООН та залучати український пошуково-рятувальний підрозділ до міжнародних рятувальних операцій.

Із 2012 р. започатковано активне співробітництво з Всесвітньою метеорологічною організацією – спеціалізованою міжурядовою установою ООН у сфері метеорології, зокрема з питань спостереження за станом атмосфери Землі та її взаємодії з океанами. Важливе місце на цьому напрямку роботи відведено науковцям Українського гідрометеорологічного інституту ДСНС та НАН України, фахівцям Українського гідрометеорологічного центру.

9 липня 2017 р. набув чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо зовнішньополітичного курсу України”, яким внесено зміни до Законів України “Про основи національної безпеки України”, “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” та визначено стратегічний курс України на набуття членства в Організації Північноатлантичного договору. Верховна Рада України у першому читанні прийняла проєкт змін до Конституції України з цього питання.

ДСНС забезпечує реалізацію державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції за такими напрямками: участь у заходах Меню партнерства Україна –

НАТО у рамках Програми “Партнерство заради миру”; реалізація заходів Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО; виконання положень Меморандуму про взаєморозуміння у галузі планування при надзвичайних ситуаціях цивільного характеру та готовності до катастроф між МНС України і НАТО (підписаний у 1997 р.); виконання положень Меморандуму про взаєморозуміння стосовно сприяння нагальним цивільним транскордонним перевезенням (підписаний у жовтні 2008 р.); виконання цілей Партнерства з НАТО у рамках Процесу планування та оцінки сил [9].

Відповідно до Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2018 р., ДСНС є головним виконавцем 9 практичних заходів, основними завданнями яких є продовження реформування системи ДСНС у контексті проведення заходів із децентралізації влади, реформування системи безпеки і оборони держави; підвищення спроможності України у сфері гуманітарного розмінування; виконання робіт зі знешкодження та знищення виявлених вибухонебезпечних предметів на території України, що залишилися внаслідок бойових дій та військової діяльності; проведення спільних із НАТО навчально-практичних заходів щодо вивчення досвіду та найкращих практик НАТО у сфері стратегічних комунікацій та інформування населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій; обміну даними щодо радіаційного стану навколишнього природного середовища; продовження вивчення англійської мови тощо [10].

Висновки і перспективи подальших розвідок. Проведений аналіз стану міжнародного співробітництва у сфері цивільного захисту дає змогу дійти висновку, що подальша розбудова сучасної та потужної системи цивільного захисту населення і територій України потребує ще тіснішої співпраці з відповідними європейськими та євроатлантичними структурами, в рамках Механізму цивільного захисту Європейського Союзу, розширення двостороннього, зокрема транскордонного, співробітництва.

Необхідно також констатувати, що стратегічний курс України на інтеграцію до Європейського Союзу в рамках Угоди про асоціацію та поглиблення особливого партнерства з НАТО з урахуванням нових викликів та загроз, що постають перед Україною, зумовлюють також необхідність удосконалення і подальшого розвитку національної системи реагування на надзвичайні ситуації природного та техногенного характеру, державного управління у сфері цивільного захисту, поглиблення міжнародного співробітництва на напрямку запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків, активного впровадження кращого світового та європейського досвіду в сфері цивільного захисту.

Список використаної літератури

1. Кодекс цивільного захисту України : Закон України № 5403-VI від 02.10.2012 р. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (дата звернення: 17.01.2019).

2. Труш О. О. Досвід побудови та функціонування цивільного захисту країн-членів Європейського Союзу Західної Європи // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. Вип. 4 (27). Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2009. С. 441—447.

3. Труш О. О. Досвід побудови та функціонування систем цивільного захисту країн-членів Європейського Союзу Центральної Європи // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. Вип. 1 (28). Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2010. С. 407—417.

4. Труш О. О., Козубенко О. А. Політика Європейського Союзу у сфері цивільного захисту // Теорія та практика державного управління. 2009. Вип. 3. С. 437—442.

5. Інформаційні матеріали щодо міжнародного співробітництва ДСНС. URL : <http://www.dsns.gov.ua/ua/Mizhnarona-diyalnist.html> (дата звернення: 17.01.2019).

6. Про імплементацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 847-р від 17.09.2014 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/847-2014-%D1%80> (дата звернення: 17.01.2019).

7. Про схвалення розроблених Державною службою з надзвичайних ситуацій планів імплементації деяких актів законодавства ЄС : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 132-р від 25.02.2015 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132-2015-%D1%80> (дата звернення: 17.01.2019).

8. Бойко А. П. Надзвичайні ситуації не мають кордонів // Оборонний вісник. 2013. № 8. С. 4—9.

9. Інформаційні матеріали щодо міжнародного співробітництва ДСНС...

10. Про затвердження Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО на 2018 рік : Указ Президента України № 89/2018 від 28.03.2018 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/89/2018> (дата звернення: 17.01.2019).

Статтю подано: 19.01.2019

Статтю схвалено: 22.03.2019

Boiko Oksana Anatoliivna

Deputy head of the educational department of advanced training and competence assessment of teachers in the sphere of civil protection of the Institute of Public Administration in the Sphere of Civil Protection, Kyiv, Postgraduate Student of Dnipropetrovsk Regional Institute of Public Administration of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine

ORCID: 0000-0002-1404-996X

e-mail: oxiukr@gmail.com

**STATE ADMINISTRATION IN THE SPHERE OF CIVIL PROTECTION:
INTERNATIONAL COOPERATION BOUNDARIES IN THE CONTEXT
OF EUROPEAN INTEGRATION OF UKRAINE**

Problem setting. Ensuring of the strong defence of the population and the territories from emergencies consequences is the important activity for each country. Emergencies have no boundaries. That is why the significant place is given to the matters of international

cooperation in the sphere of civil protection, prevention of emergencies and eliminating of their aftermath in Ukraine and the world.

One of the preferred directions of international cooperation in the sphere of civil protection is the cooperation with international organisations concerning reduction of risks of emergencies occurrence and increase of effectiveness of response to them. This cooperation was initiated from the first years of Ukraine's independence and remains one of the most important one until now, substantiated both in the main goals of the national policy and state administration system in the sphere of civil protection.

Recent research and publications analysis. Separate aspects of international cooperation of Ukraine in the sphere of civil protection, formation and implementation of the public policy, organisation of the state administration in civil protection area, experience of civil defense systems operating in the European Union countries were studied in academic works and articles by S. Andriciev, V. Andronov, O. Bezuhlov, M. Bolotskykh, P. Volianskyi, N. Hryhorenko, S. Dombrovska, O. Izhak, N. Klymenko, M. Koziar, Ya. Radysh, A. Rohulia, V. Sadkovyi, A. Terentieva, V. Tyshenko, O. Trush, V. Fedorenko, H. Fedulov, A. Shevtsov and others.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. Among the priorities of the State Emergency Service of Ukraine in the sphere of international cooperation for the foreseeable future are further creation of contractual basis for general prevention and elimination of emergency consequences on bilateral and multilateral basis; developing of collaborative mechanisms with structures of other states and international organisations responsible for prevention and eliminating of emergency consequences; making of the appropriate adjustments during formation and implementation of the public policy in the sphere of civil protection, organisation of the state administration in this area, taking into account the best world and European experience. In particular, the practical aspects of the international cooperation in the sphere of civil protection are the less studied and are researched in the mentioned article.

Paper main body. The Code of Civil Defense of Ukraine determines the main directions of international cooperation in the sphere of civil protection, in particular the order of assistance to the foreign states in elimination of emergency consequences, receipt of international assistance for the elimination of the emergencies consequences by Ukraine, powers of the State Emergency Service of Ukraine for representation in international organisations for civil protection.

The main areas of international cooperation in the sphere of civil protection are cooperation in the sphere of prevention and elimination of emergencies; participation in international search-and-rescue operations; conducting international exercises and training conducting international exercises and trainings on the elimination of various disasters for the purpose of mutually beneficial exchange of experience with foreign partners and coordination of operational and large-scale actions of rescue and fire units from different countries; delivery of humanitarian aid to foreign countries.

The cooperation of Ukraine and European Union in the sphere of civil defence received its legal framework for the first time on December 08, 2008. The Chapter 6 "Natural Environment" section 5 "Economical and Industrial Cooperation" of the Association Agreement between Ukraine and the European Union also provides for cooperation in the sphere of civil protection.

The important direction of the international cooperation is implementation of relevant Memorandums with Development Program of European Union North Atlantic Treaty Organization.

Conclusions of the research and prospects for further studies. Ukraine's strategic course for integration to the European Union under terms of the Association Agreement and developing of the special partnership with NATO, further development of modern and powerful civil protection system, taking into account new challenges and threats that arise before Ukraine, requires even more strong cooperation with appropriate European and Euro Atlantic structures, in particular under the terms of the Civil Protection Mechanism of the European Union – the largest system in the world for provision of international coordinated prompt assistance in case of emergencies.

Key words: public administration; public policy; civil defense; international cooperation on civil defense; European Union North Atlantic Treaty Organization; Civil Protection Mechanism.

References

1. Kodeks tsyvilnoho zakhystu Ukrainy. № 5403-VI. (2012) [in Ukrainian].
2. Trush, O. O., (2009). Dosvid pobudovy ta funktsionuvannya tsyvilnoho zakhystu krain-chleniv Yevropeiskoho Soiuzu Zakhidnoi Yevropy. *Theory and practice of public administration*, Issue 4 (27), pp. 441-447 [in Ukrainian].
3. Trush, O. O., (2009). Dosvid pobudovy ta funktsionuvannya tsyvilnoho zakhystu krain-chleniv Yevropeiskoho Soiuzu Zakhidnoi Yevropy. *Theory and practice of public administration*, Issue 4 (27). pp. 407-417 [in Ukrainian].
4. Trush, O. O., Kozubenko, O. A. (2009). Polityka Yevropeiskoho Soiuzu u sferi tsyvilnoho zakhystu. *Theory and practice of public administration*, Issue 3, pp. 437-442 [in Ukrainian].
5. *Informatsiini materialy shchodo mizhnarodnoho spivrobitnytstva DSNS*. URL : <http://www.dsns.gov.ua/ua/Mizhnarona-diyalnist.html> [in Ukrainian].
6. Pro implementatsii Uhody pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym Spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnyimi derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony. № 847. (2014) [in Ukrainian].
7. Pro skhvalennia rozroblynykh Derzhavnoi sluzhboiu z nadzvychainykh sytuatsii planiv implementatsii deiakykh aktiv zakonodavstva YeS. № 132. (2015). [in Ukrainian].
8. Boiko, A. P. (2013). Nadzvychaini sytuatsii ne maiut kordoniv. *Oboronnyi visnyk*, № 8, pp. 4-9 [in Ukrainian].
9. *Informatsiini materialy shchodo mizhnarodnoho spivrobitnytstva DSNS...*
10. Pro zatverdzhennia Richnoi natsionalnoi prohramy pid ehidoiu Komisii Ukraina-NATO na 2018 rik. № 89/2018. (2018) [in Ukrainian].

Paper submitted: 19.01.2019

Paper accepted: 22.03.2019

Цитування: Бойко О. А. Державне управління у сфері цивільного захисту: грані міжнародного співробітництва в контексті євроінтеграції України // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 1(58) : у 2 ч. Ч. 1 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. С. 123—132. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.58.2019.168706>).

Citation: Boiko, O. A. (2019). Derzhavne upravlinnia u sferi tsyvilnoho zakhystu: hrani mizhnarodnoho spivrobitnytstva v konteksti yevrointehratsii Ukrainy. *Efficiency of Public Administration*, Issue 1(58), pp. 123-132. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.58.2019.168706>).